

עין משפט
ני מצוה

בהמה המקשה פרק רביעי חולין

מסורת הש"ס

בא מ"י פ"ב מלכות
שאר אבות העומה
ה"ב:
בא ב מ"י פ"א שם הלכה
ב:

שימה מקובצת
(6) בהמה שמת עוברת.
ג"כ ע"י רש"י וחס
בכורות כ"ב ע"א (ד"ה
ע):

רבינו נישום

והושיט הרועה את ידו.
בכית החכם: ונגע בו.
במעי אמו. אם הועילה
לו אמו להחירו באכילה.
שכחיטת אביו לא תועיל
לו מחיים שבאמו בחיים
א"כ: שיעבור מות בחייו
משה שמע היה א"כ
טמאה מחיים כן לא
יהא עוברת בטחור כיה
(מטמא) א"כ: שמה:
מהלכי כפים בחיה טמאה
לך. כלומר עובר טמא
שהוא מהלכי כפים שאין
פרטות שדקות כיה
טימאה לך כלומר אף
שהאם היה טימאה לך:
אלא מעתה קלוט במעי
פרה ליעמא. והיא
ראתה מהלכי כפים בחיה
טימאה לך קלוט במעי
פרה ליעמא כו': מהלכי
ארבע במהלכי ארבע הוא.
כלומר לא מציא אמת
הכי ובחייב כל הולך על
חוקן וכל הולך על כפיו
בכל החיה ההולכת על
ארבע בעיני טימא עובר
ואם שוין טמא שיעבור
טמא כן חתא האם
טמאה: והיא מהלכי ארבע
במהלכי שמה. כלומר
דאם פרטותה שדקות:
אי לא עובר יצחק היה
אמינא כוליה כו': כלומר
היה אמינא בנבלת חיה
טמאה או בנבלת בהמה
טמאה כוליה (לברבין)
הוא דאתא לקמן קמ"ל
רבי יצחק: למדנו נבלת
בהמה (טמאה) (טורחן)
שטמא כו'. כלומר מבי
ימות כן בהמה כדארבין
לעיל: גם לי וכל הולך על
כפיו בכל החיה ההולכת
אפי' הולכת חיה על ארבע
טמא הוא לכל כל הנוגע
בנבלתה וגי': מהלכי כפים
בחיה הוא. כלומר צירא
לן לטורחש שיעבור טמא
במעי טמאה א"כ: שהאם
בחיים וכד' יצחק:

יטמא טעמא דתנא קמא. וא"ת ומאי קבעי והא טומאה בלועה
היא ולא טמאה וי"ל דמשום דר' עקיבא טמאה לקמן (דף
עב.) עובר במעי אשה אלטרין ליה הכא גבי בהמה ק"ו כדפירש
בקונטרס דאפי' ר' עקיבא מודה הכא
מוכל הולך על כפיו דבמקום אפילו
קלוט במעי קלוטה אי לאו ו"השמה
דאיכא ק"ו מוקי לה תנא קמא
לדרשא אחריתי: קלוט במעי
פרה ליעמא. הוה מלי לגמרי להכי
אחיני ק"ו דרב חסדא אלף דעדיפא
משני: קלוט במעי קלוטה. וא"ת
ומאי פריך לן הכי נמי דלגינא דר'
יוסי הגלילי קיימין דדרש אהין דפרק
ד' (ו' ק"כ מהל): גבי ובעל השור נקי
דדרש נקי ממנו ולרוב ומשמע דמוקי
את להגת עירו וי"אס כן סבר כרבי
שמעון דאמר קלוט כשיא לאויר
העולם דנפקא מתא הגמל דפ"ק
בבכורות (דף ו'): וי"ל דיעמא ליה
לכיוון מילתא דר' יוסי דהכא אפילו
למאן דשרי קלוט א"כ הכא איירי
בדאשבו ורובו דומים לאמו דאפי' ר"ש
מודה בהיהו דשרי כדמוכח התם:
סוהיה טמאה בכפ"י בהמה טמאה
א"הרבעה. דכל חד משמע
חידוש כלומר דמחמת דחיה בכלל בהמה
שמענו שפיר אקור הרבעה ומיהו
נללו הכי ידעינן דאפי' בעופות גמרי'
הרבעה בהמתן בהמתן משנת
כדאמר' גשור שנגח את הפ"י (ג"ק נ"ד):
ולדינן

מתני' א' בהמה שמת עוברת בתוך מעיה
והושיט הרועה את ידו ונגע בו בין בבהמה
טמאה בין בבהמה טהורה לטמאה ר' יוסי
הגלילי אומר בטמאה טמא ובטהורה טהור:
גמ' מאי טעמא דתנא קמא אומר רב חסדא
קל וחומר אם הועילה אמו להחירו באכילה
לא תועיל לו לטהוריה מודי נבלת אשכחן
בהמה טהורה בהמה טמאה מנלן אמר קרא
יובי ימות מן הבהמה זו בהמה טמאה אשר
היא לכם לאכלה זו בהמה טהורה איתקש
בהמה טמאה לבהמה טהורה מה בהמה
טהורה עוברת טהור אף בהמה טמאה
עוברת טהור ור' יוסי הגלילי מאי טעמא אמר
ר' יצחק דאמר קרא וכל הולך על כפיו בכל
החיה ההולכת וגו' מהלכי כפים בחיה
טמאה לך אלא מעתה קלוט במעי פרה
ליטמא דמהלכי כפים בחיה הוא מהלכי
כפים במהלכי ארבע והאי מהלכי ארבע
במהלכי שמה הוא פרה במעי גמל לא
טמאה דמהלכי שמה במהלכי ארבע הוא
הולך וכל הולך לרבות פרה במעי גמל קלוט
במעי קלוטה ליטמא דמהלכי ארבע במהלכי
ארבע הוא להכי אהני ק"ו דרב חסדא מתקף
לה רב אהדבוי בר אמי חזיר במעי דמהלכי שמה
במהלכי שמה הוא א' אלא אומר רב נחמן בר יצחק מהכא ג' נפש כי הגע
בכל טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת
שרין טמא וכי נבלת בהמה טמאה ובטהורה לא מטמאה אלא
איזה זה עובר שבטמאה טמא ובטהורה טהור ומאחר דנפקא ליה מדרב
נחמן בר יצחק דרבי יצחק ל"ל אי לאו דר' יצחק הוה אמינא כוליה
ג' לכדבריה הוא דאתא קמ"ל תניא אמר ר' יונתן נמתי לו לבן עזאי למדנו
נבלת בהמה טהורה שטמאה ונבלת בהמה טמאה שטמאה נבלת חיה
טמאה שטמאה נבלת חיה טהורה לא למדנו מנין גם לי כל הולך על
כפיו בכל החיה ההולכת נמתי לו וכי נאמר וכל חיה והלא לא נאמר
אלא בכל החיה למהלכי כפים בחיה הוא דאתא גם לי ומה ישמעאל
אומר ברבר הוה נמתי לו יובי ימות מן הבהמה זו בהמה טמאה אשר
היא לכם לאכלה זו בהמה טהורה למדנו חיה בכלל בהמה ובהמה
בכלל חיה חיה טהורה בכלל בהמה טהורה חיה טמאה בכלל בהמה טמאה
בהמה

גמ' מאי טעמא דתנא קמא אומר רב חסדא
קל וחומר אם הועילה אמו להחירו באכילה
לא תועיל לו לטהוריה מודי נבלת אשכחן
בהמה טהורה בהמה טמאה מנלן אמר קרא
יובי ימות מן הבהמה זו בהמה טמאה אשר
היא לכם לאכלה זו בהמה טהורה איתקש
בהמה טמאה לבהמה טהורה מה בהמה
טהורה עוברת טהור אף בהמה טמאה
עוברת טהור ור' יוסי הגלילי מאי טעמא אמר
ר' יצחק דאמר קרא וכל הולך על כפיו בכל
החיה ההולכת וגו' מהלכי כפים בחיה
טמאה לך אלא מעתה קלוט במעי פרה
ליטמא דמהלכי כפים בחיה הוא מהלכי
כפים במהלכי ארבע והאי מהלכי ארבע
במהלכי שמה הוא פרה במעי גמל לא
טמאה דמהלכי שמה במהלכי ארבע הוא
הולך וכל הולך לרבות פרה במעי גמל קלוט
במעי קלוטה ליטמא דמהלכי ארבע במהלכי
ארבע הוא להכי אהני ק"ו דרב חסדא מתקף
לה רב אהדבוי בר אמי חזיר במעי דמהלכי שמה
במהלכי שמה הוא א' אלא אומר רב נחמן בר יצחק מהכא ג' נפש כי הגע
בכל טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת
שרין טמא וכי נבלת בהמה טמאה ובטהורה לא מטמאה אלא
איזה זה עובר שבטמאה טמא ובטהורה טהור ומאחר דנפקא ליה מדרב
נחמן בר יצחק דרבי יצחק ל"ל אי לאו דר' יצחק הוה אמינא כוליה
ג' לכדבריה הוא דאתא קמ"ל תניא אמר ר' יונתן נמתי לו לבן עזאי למדנו
נבלת בהמה טהורה שטמאה ונבלת בהמה טמאה שטמאה נבלת חיה
טמאה שטמאה נבלת חיה טהורה לא למדנו מנין גם לי כל הולך על
כפיו בכל החיה ההולכת נמתי לו וכי נאמר וכל חיה והלא לא נאמר
אלא בכל החיה למהלכי כפים בחיה הוא דאתא גם לי ומה ישמעאל
אומר ברבר הוה נמתי לו יובי ימות מן הבהמה זו בהמה טמאה אשר
היא לכם לאכלה זו בהמה טהורה למדנו חיה בכלל בהמה ובהמה
בכלל חיה חיה טהורה בכלל בהמה טהורה חיה טמאה בכלל בהמה טמאה
בהמה

גרסי' תניא אמר ר' יונתן נמתי לו לבן עזאי. (6) נמתי אחרתי למדנו כו' דכתיב או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה וכתבי
וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה הרי חיה טמאה ובהמה טמאה ובהמה טהורה אכל נבלת חיה טהורה לא למדנו שטמאה ומנין:
בכל החיה. להכי חיה טהורה וכמי כספיה הנוגע בנבלת חיה טמאה: עובר טמא במעי אמו כדאמרן: נמתי לו
וכי ימות מן הבהמה וגו'. וכיין דפרט לך בהמה טהורה וטמאה הרי חיה טהורה בכלל לפי שלמדנו במקום אחר חיה בכלל בהמה ובהמה
בכלל חיה כדאמרין לקמן ומעתה תהא לך חיה טהורה בכלל בהמה טהורה אם מלמדנו ללמדנו חיה טהורה מבהמה טהורה כלום:
וחיה טמאה בכלל בהמה טמאה. לכשתטריך. ולקמן (ע"א) מפרש למאי הלכתא. וסודרה ה"ג ולמדנו חיה בכלל בהמה ובהמה
טהורה בכלל בהמה טהורה חיה טמאה בכלל בהמה טמאה טהורה בכלל חיה טהורה: א"כ חיה טהורה בכלל חיה טהורה
הפסד וחבלה היא בעולם תלמיד ומיק כמותי אני בן עזאי שלא שמעתי את ר' ישמעאל. כל חבלהו שבש"ס לשון חבלה והפסד הוא כמו
(סנהדרין דף ע"ג:) חבל על שמש גדול שאחד מן העולם גבי נחש: ואם הבהמה אשר האכלו. ומפרש בתריה איל וזכי אלמא חיה בכלל
מחיל לאישטעוי בחיה זאת החיה אשר האכלו ומפרש סימני בהמה דקאמר מכל הבהמה כל מפרסת אלמא בהמה בכלל חיה ומעתה
תלמוד לכל ה"רין לך: חיה טהורה בכלל בהמה טהורה כו'. והשתא מפרש לרבעה גבי דמתינתא למאי עיבדי להו: חיה טהורה
בכלל בהמה טהורה לפימנין. שלא מלינו סימנין מפרשים אלף בהמה דכתיב ויביקרא ה"ג בהמה מפרסת פרסה (ובמסנה תורה (יד)
מכל הבהמה אשר על הארץ כל מפרסת פרסה סימנין אבהמה קיימי ובהיה לא ידעינן אלף משום דאשכחן חיה בכלל בהמה כדלעיל
זאת הבהמה ומפרש איל וזכי ויהמור. והוא הדין נמי דלשטריך לן חיה טהורה בכלל בהמה טהורה לטומאת נבלות כדבעינן לעיל נבלת
חיה טהורה לא למדנו ונפקא לן מבהמה טהורה ולהרבעה נמי אלטרין דהא הרבעה כתיב ולא בחיה אלף חיה מינייהו נקט:
ה"ג חיה טמאה בכלל בהמה טמאה להרבעה. וכדפירש' דהרבעה כתיבא ומשמע בין טמאה ובין טהורה ומה מבהמה נפקא. והוא
הדין נמי דחיה טהורה להרבעה בכלל בהמה טהורה אלף בכל כללי כדכתיבא מפרש חיה מילתא לאשמועינן דמכוליה איכא למליף:
בהמה

מתני' הושיט הרועה את ידו. לתוך מעיה: טהור. טעמא
דמרווייהו מפרש גמ': גמ' ק"ו. כלומר אפי' לר' עקיבא דאמר
לקמן (דף עב.) טומאה בלועה כגון עובר במעי אשה טמאה הכא
מודה מק"ו אם הועילה לו

מתני' א' בהמה שמת עוברת בתוך מעיה
והושיט הרועה את ידו ונגע בו בין בבהמה
טמאה בין בבהמה טהורה לטמאה ר' יוסי
הגלילי אומר בטמאה טמא ובטהורה טהור:
גמ' מאי טעמא דתנא קמא אומר רב חסדא
קל וחומר אם הועילה אמו להחירו באכילה
לא תועיל לו לטהוריה מודי נבלת אשכחן
בהמה טהורה בהמה טמאה מנלן אמר קרא
יובי ימות מן הבהמה זו בהמה טמאה אשר
היא לכם לאכלה זו בהמה טהורה איתקש
בהמה טמאה לבהמה טהורה מה בהמה
טהורה עוברת טהור אף בהמה טמאה
עוברת טהור ור' יוסי הגלילי מאי טעמא אמר
ר' יצחק דאמר קרא וכל הולך על כפיו בכל
החיה ההולכת וגו' מהלכי כפים בחיה
טמאה לך אלא מעתה קלוט במעי פרה
ליטמא דמהלכי כפים בחיה הוא מהלכי
כפים במהלכי ארבע והאי מהלכי ארבע
במהלכי שמה הוא פרה במעי גמל לא
טמאה דמהלכי שמה במהלכי ארבע הוא
הולך וכל הולך לרבות פרה במעי גמל קלוט
במעי קלוטה ליטמא דמהלכי ארבע במהלכי
ארבע הוא להכי אהני ק"ו דרב חסדא מתקף
לה רב אהדבוי בר אמי חזיר במעי דמהלכי שמה
במהלכי שמה הוא א' אלא אומר רב נחמן בר יצחק מהכא ג' נפש כי הגע
בכל טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת
שרין טמא וכי נבלת בהמה טמאה ובטהורה לא מטמאה אלא
איזה זה עובר שבטמאה טמא ובטהורה טהור ומאחר דנפקא ליה מדרב
נחמן בר יצחק דרבי יצחק ל"ל אי לאו דר' יצחק הוה אמינא כוליה
ג' לכדבריה הוא דאתא קמ"ל תניא אמר ר' יונתן נמתי לו לבן עזאי למדנו
נבלת בהמה טהורה שטמאה ונבלת בהמה טמאה שטמאה נבלת חיה
טמאה שטמאה נבלת חיה טהורה לא למדנו מנין גם לי כל הולך על
כפיו בכל החיה ההולכת נמתי לו וכי נאמר וכל חיה והלא לא נאמר
אלא בכל החיה למהלכי כפים בחיה הוא דאתא גם לי ומה ישמעאל
אומר ברבר הוה נמתי לו יובי ימות מן הבהמה זו בהמה טמאה אשר
היא לכם לאכלה זו בהמה טהורה למדנו חיה בכלל בהמה ובהמה
בכלל חיה חיה טהורה בכלל בהמה טהורה חיה טמאה בכלל בהמה טמאה
בהמה

גרסי' תניא אמר ר' יונתן נמתי לו לבן עזאי. (6) נמתי אחרתי למדנו כו' דכתיב או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה וכתבי
וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה הרי חיה טמאה ובהמה טמאה ובהמה טהורה אכל נבלת חיה טהורה לא למדנו שטמאה ומנין:
בכל החיה. להכי חיה טהורה וכמי כספיה הנוגע בנבלת חיה טמאה: עובר טמא במעי אמו כדאמרן: נמתי לו
וכי ימות מן הבהמה וגו'. וכיין דפרט לך בהמה טהורה וטמאה הרי חיה טהורה בכלל לפי שלמדנו במקום אחר חיה בכלל בהמה ובהמה
בכלל חיה כדאמרין לקמן ומעתה תהא לך חיה טהורה בכלל בהמה טהורה אם מלמדנו ללמדנו חיה טהורה מבהמה טהורה כלום:
וחיה טמאה בכלל בהמה טמאה. לכשתטריך. ולקמן (ע"א) מפרש למאי הלכתא. וסודרה ה"ג ולמדנו חיה בכלל בהמה ובהמה
טהורה בכלל בהמה טהורה חיה טמאה בכלל בהמה טמאה טהורה בכלל חיה טהורה: א"כ חיה טהורה בכלל חיה טהורה
הפסד וחבלה היא בעולם תלמיד ומיק כמותי אני בן עזאי שלא שמעתי את ר' ישמעאל. כל חבלהו שבש"ס לשון חבלה והפסד הוא כמו
(סנהדרין דף ע"ג:) חבל על שמש גדול שאחד מן העולם גבי נחש: ואם הבהמה אשר האכלו. ומפרש בתריה איל וזכי אלמא חיה בכלל
מחיל לאישטעוי בחיה זאת החיה אשר האכלו ומפרש סימני בהמה דקאמר מכל הבהמה כל מפרסת אלמא בהמה בכלל חיה ומעתה
תלמוד לכל ה"רין לך: חיה טהורה בכלל בהמה טהורה כו'. והשתא מפרש לרבעה גבי דמתינתא למאי עיבדי להו: חיה טהורה
בכלל בהמה טהורה לפימנין. שלא מלינו סימנין מפרשים אלף בהמה דכתיב ויביקרא ה"ג בהמה מפרסת פרסה (ובמסנה תורה (יד)
מכל הבהמה אשר על הארץ כל מפרסת פרסה סימנין אבהמה קיימי ובהיה לא ידעינן אלף משום דאשכחן חיה בכלל בהמה כדלעיל
זאת הבהמה ומפרש איל וזכי ויהמור. והוא הדין נמי דלשטריך לן חיה טהורה בכלל בהמה טהורה לטומאת נבלות כדבעינן לעיל נבלת
חיה טהורה לא למדנו ונפקא לן מבהמה טהורה ולהרבעה נמי אלטרין דהא הרבעה כתיב ולא בחיה אלף חיה מינייהו נקט:
ה"ג חיה טמאה בכלל בהמה טמאה להרבעה. וכדפירש' דהרבעה כתיבא ומשמע בין טמאה ובין טהורה ומה מבהמה נפקא. והוא
הדין נמי דחיה טהורה להרבעה בכלל בהמה טהורה אלף בכל כללי כדכתיבא מפרש חיה מילתא לאשמועינן דמכוליה איכא למליף:
בהמה

גרסי' תניא אמר ר' יונתן נמתי לו לבן עזאי. (6) נמתי אחרתי למדנו כו' דכתיב או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה וכתבי
וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה הרי חיה טמאה ובהמה טמאה ובהמה טהורה אכל נבלת חיה טהורה לא למדנו שטמאה ומנין:
בכל החיה. להכי חיה טהורה וכמי כספיה הנוגע בנבלת חיה טמאה: עובר טמא במעי אמו כדאמרן: נמתי לו
וכי ימות מן הבהמה וגו'. וכיין דפרט לך בהמה טהורה וטמאה הרי חיה טהורה בכלל לפי שלמדנו במקום אחר חיה בכלל בהמה ובהמה
בכלל חיה כדאמרין לקמן ומעתה תהא לך חיה טהורה בכלל בהמה טהורה אם מלמדנו ללמדנו חיה טהורה מבהמה טהורה כלום:
וחיה טמאה בכלל בהמה טמאה. לכשתטריך. ולקמן (ע"א) מפרש למאי הלכתא. וסודרה ה"ג ולמדנו חיה בכלל בהמה ובהמה
טהורה בכלל בהמה טהורה חיה טמאה בכלל בהמה טמאה טהורה בכלל חיה טהורה: א"כ חיה טהורה בכלל חיה טהורה
הפסד וחבלה היא בעולם תלמיד ומיק כמותי אני בן עזאי שלא שמעתי את ר' ישמעאל. כל חבלהו שבש"ס לשון חבלה והפסד הוא כמו
(סנהדרין דף ע"ג:) חבל על שמש גדול שאחד מן העולם גבי נחש: ואם הבהמה אשר האכלו. ומפרש בתריה איל וזכי אלמא חיה בכלל
מחיל לאישטעוי בחיה זאת החיה אשר האכלו ומפרש סימני בהמה דקאמר מכל הבהמה כל מפרסת אלמא בהמה בכלל חיה ומעתה
תלמוד לכל ה"רין לך: חיה טהורה בכלל בהמה טהורה כו'. והשתא מפרש לרבעה גבי דמתינתא למאי עיבדי להו: חיה טהורה
בכלל בהמה טהורה לפימנין. שלא מלינו סימנין מפרשים אלף בהמה דכתיב ויביקרא ה"ג בהמה מפרסת פרסה (ובמסנה תורה (יד)
מכל הבהמה אשר על הארץ כל מפרסת פרסה סימנין אבהמה קיימי ובהיה לא ידעינן אלף משום דאשכחן חיה בכלל בהמה כדלעיל
זאת הבהמה ומפרש איל וזכי ויהמור. והוא הדין נמי דלשטריך לן חיה טהורה בכלל בהמה טהורה לטומאת נבלות כדבעינן לעיל נבלת
חיה טהורה לא למדנו ונפקא לן מבהמה טהורה ולהרבעה נמי אלטרין דהא הרבעה כתיב ולא בחיה אלף חיה מינייהו נקט:
ה"ג חיה טמאה בכלל בהמה טמאה להרבעה. וכדפירש' דהרבעה כתיבא ומשמע בין טמאה ובין טהורה ומה מבהמה נפקא. והוא
הדין נמי דחיה טהורה להרבעה בכלל בהמה טהורה אלף בכל כללי כדכתיבא מפרש חיה מילתא לאשמועינן דמכוליה איכא למליף:
בהמה

מסורת הש"ס
א' ועין חס"י בכורות כב.
ד"ה ע"ג. (8) ולקמן ע"א.
ב' גבי הליקוט אינו נכיל
דקר דרשא ו' בהמה טמאה
לא שיכא כלל הכא. ופי'
רש"י. (ד) כפ"י: נקט.
(8) מנלן ש"ך לך ע"א.
(1) כפ"י: חבל. (2) וז"ל
כשנתה תורה יד. (8) וז"ל
ויביקרא ה"ג. (8) עין ר"מ.
(1) עין רש"י. (8) וז"ל
לך ע"א.

תורה אור השלם
1. ופי' ימות מן הבהמה
אשר היא לכם לאכלה
הנוגע בנבלתה יטמא עד
הקירב ויקרא יא כו'
2. וכל הולך על כפיו
בכל החיה ההולכת על
ארבע טמאה הם לכם
כל הנוגע בנבלתה יטמא
עד הקירב ויקרא יא כו'
3. או נפש אשר הגע
בכל דבר טמא או
בנבלת חיה טמאה או
בנבלת בהמה טמאה או
בנבלת שרין טמא ועלם
מעט והוא טמא ואשם:
ויקרא ה' ב

נאיון הש"ס
חוס' ר"ה קלוט וכו'
הנימא איה ליישא. ענין זה
כפני חוס' שנושט דף ג'
ע"ה ד"ה א"ה:

הנהגות הב"ח
(6) ופי' ד"ה ה"ג כו'
נמתי אחרתי. ג"כ עין
מנלן דף מה ע"ב
במנלן:

הנהגות בהר"ב
רנשבורן
א' גבי אלף אמר רב נחמן
בר יצחק חסדא נפש אשר
הגע בכל דבר טמא או
כפ"י הוה גפי ויקרא ה'
ה' ואלף מפרש נשטת על
פרסה י':